

Proračunska razprava v finančnem odboru

Dva avtomobila in dva dispozicijska fonda dr. Korošca. — Ostri napadi radikalov na oblastne samouprave. — Državne dotacije oblastem v nevarnosti. — Uredba za izvedbo davčnega zakona

Beograd, 21. decembra. Danes je finančni odbor prešel v specijalno debato o državnem proračunu. Po otvoritvi se je minister financ odgovoril na vprašanje, ki ga je postavil pred dnevi posl. Selic. Minister financ dr. Subotić je energično zavrnil napade, navedene v tem vprašanju.

proti Industriji Tesliću v Sisku.

Če da je iskodoval državo za težke milijone na carini. Minister financ je izjavil, da sta tako glavni svet ministrstva financ, kakor glavni carinski svet izdala soglasen sklep, da je Teslić nedolžen in da je postopaj povsem korektno. Posl. Selic se ni zadovoljil s tem odgovorom in je porabil to priliko, da skrit za svojo imuniteto ponovno napade industrijo Teslića.

Poslanec Tupanjanin je nato protestiral proti ministru za socialno politiko Stjepanu Bariću ter ogroženo

opozarjal na strahovito gospodarsko krizo, ki vlada v pasivnih kraljih.

Skupščina je že pred enim mesecem sklenila zakon o javnih delih v pasivnih kraljih, minister socialne politike pa še vedno noče izvesti zakona ter otvoriti v zakonu določenih kreditov.

Minister za socialno politiko Barić se je opravičeval, da je moral stopiti v stike s lokalnimi činitelji in državnimi organi v pasivnih kraljih ter nabirati podatke o tamšnjih potrebah. Tudi je minister financ zavračal izplačilo potrebnih kreditov. Na posledje je obljubil, da bo sedaj pospešil izvedbo tega zakona, kar ima že pri roki vse potrebne podatke in mu je tudi minister financ že nakazal prvi obrok 20 milijonov dinarjev.

Finančni odbor je nato prešel

Podrobni razpravi o budžetu vrhovne državne uprave

Dr. Korošec je mesto ekspozice izrekel par stavkov, češ da je budžet dober, ker je zmanjšal na 146.000 Din.

Posl. Joca Jovanović je v svojem govoru grajal, ker je predsednik vlade dr. Korošec podal tako kratko izjavo, kakor da bi bil v ostavki. Njegova ugotovitev je izzvala med člani finančnega odbora mnogo veselosti.

Jovanović je nadaljeval: Proračun Narodne skupščine bi se mogel reducirati za 20 odst. Dnevne poslovnice res niso velike in so mnogim poslancem edino sredstvo za življenje, vendar pa se v sedanjih finančnih krizah lahko napravi žrtve, da se znižajo dnevnice za 20 odst. Nepotrebno je nadalje, da ima ministrski predsednik na razpolago kar dva avtomobila, za katere se troši na leto 120.000 Din. Dr. Korošec je dal en avtomobil na razpolago Velji Vukičeviću, ki ni nima nobene pravice do državne avtomobila. Predsednik francoske vlade Poincaré ima na leto za svoj avtomobil na razpolago samo 4500 Din, njegov beograjski tovariš pa troši po 120.000 Din. Soprog Poincaréja uporablja avtotaksi, kadar se kam pelje, z avtomobilom predsednika naše vlade pa se vozijo vsi njegovi prilatelji.

Posl. Jovanović dalje zahteva črtanje dispozicijskega fonda. Kritikoval je tudi nezadostno poslovanje državne sveta, ki ima premalo osebja in zato ne more zmagati prevlečnega števila svojih poslov. V državnem svetu je našlo 10.000 nerešenih aktov.

Posl. Radko Parežanin je grajal, ker se že 20 let zida poslopje nove Narodne skupščine, ki še danes ni gotovo.

Posl. Smodej je kritikoval poslovanje državnega sveta, da izvršuje svoje delo zelo počasi. Zehaval je, naj se dajo državnemu svetu na razpolago ljudje z večjo strokovno sposobnostjo.

Zemljoradnik Dimitrije Vujić je v svojem govoru trdil, da so v Narodni skupščini uradniki, ki ničesar ne delajo, žive v inozemstvu ter prejemajo plače.

Musliman Gavran Kapetanović je zahteval polnolito o vzrokih, zakaj se iz Bosne in Hercegovine izseljuje prekomerno število prebivalstva ter zapušča našo državo.

Radikal Gjura Janković je istotako kritiziral poslovanje državne sveta ter je zahteval njegovo zboljšanje.

Radikal Dragoljub Obradović je protestiral proti kreditu 190 milijonov dinarjev kot dotacija oblastnim samoupravam. Samouprave ne smejo biti v breme državne proračuna. Oblastne samouprave, ki-že itak izterjujejo strahovito velike doklade, odira narod in zato ni prav, da jih še država podpira.

Zanimivo je, da so se na Obradovićevo stališče proti oblastnim samoupravam postavili tudi drugi radikali, zlasti posl. Gjura Janković kakor tudi demokrat dr. Sečurov. Radikali so zlasti protestirali proti poslovanju onih oblastnih samouprav, v katerih nimajo večine. Radikali zavzemajo stališče, naj se oblastnim samoupravam ne daje več denar iz državne blagajne.

Dr. Korošec je nato odgovorjal na izjavljane posameznih govornikov ter dejal, da je prevzel že od svojih prednikov dva avtomobila in da bo obdržal oba, ker ju hoče izročiti svojemu nasledniku, kakor ju je dobil. Prav isto je z dispozicijskim fondom, ki jih ima na razpolago. Glede očitkov proti državnemu svetu in glavni kontrolni je izjavil, da je hvaležen za nasvete in da bo skušal popraviti napake, ako bo Bog dal življenje njegovi vladi. Kar se tiče izseljevanja iz Bosne in Hercegovine, mu je to znano, in je že izdal odredbe pristojnim činiteljem, da ga preprečijo.

Posl. Joca Jovanović: Kateri so ti pristojni činitelji?

Dr. Korošec: Vse se ne more reči.

Dr. Korošec je nadalje branil postavko

190 milijonov dinarjev, za oblastne samouprave.

Za njim je govoril predsednik Narodne skupščine Ilija Mihajlović, ki je pristal na predlog Joca Jovanovića, da se zmanjšajo poslanske dnevnice za 20 %. Izjavil je, da bo predlog takoj izvršil, ko bo sprejel v Narodni skupščini. Gleda nove zgradbe Narodne skupščine je izjavil, da je zares žalostno, ker še doslej ni gotova. Finančni minister mu je obljubil, da bo v najkrajšem času tudi to gotovo. Nadalje je izjavil, da ni v skupščini nobenega uradnika, ki bi ne delal. Bili so kakšni 3 ali 4, pa jih je reducirail.

Finančni minister dr. Subotić

je v zaključnem govoru branil nove postavke, ki so bile postavljene v proračun. Predvsem so bile vstavljene vsote za vzdrževanje kulturnih in šolskih zvez med našo državo in Češkoslovaško. O vsoti 190 milijonov, ki je določena za oblastne samouprave, je izjavil, da je namenjena za kmetijske potrebe. Čital je nato obširen spis, iz katerega je razvidno, kako bo ta denar razdeljen. Ljubljanska oblastna samouprava dobi 19.664.000 Din, mariborska pa 11 milijonov 139.000 Din. Zatem je v svojem govoru zelo ostro nastopil proti poslovanju samoupravnih teles, zlasti z ozirom na upokojevanje uradništva, ki so ga prevzele od države. Ker z upokojitvijo prevzetih uradnikov nalagajo oblastne samouprave državni breme plačevanja pokojnin, mora ta praksa prenehati.

Posl. dr. Sečurov: Ne dajajte jim denarja!

Muslimani so protestirali proti dr. Sečurovu, pri čemer je došlo do ostrega spora, kar je finančni minister zaključil svojo govor s kritiko poslovanja oblastnih samouprav.

Nato se je vršilo glasovanje o proračunu vrhovne državne uprave, pri čemer je bila postavka 190 milijonov dinarjev za oblastne samouprave na predlog dr. Sečurova rezervirana, dočim je bil ostali del proračuna sprejet.

Nepoldanski seji

je finančni odbor razpravljati o ureditvi za zagotovitev plačevanja davkov, t. j. za prisilno plačevanje davkov.

Posl. Joca Selic je protestiral proti tej uredbi, češ da bodo prizadeti od nje samo kmetje, ker se ž njjo priznava pravica prodati jim celo srajco in obleko, da se izprešajo davki. Povdarjal je, da se v Beogradu davki ne pobirajo in da je več kot polovica Beograđanov neodplačenih. Spraševal je, zakaj se ne kaznujejo organi davčnih oblasti, ki ne vrše svojih dolžnosti.

Državni podtajnik Letica je pojasnil, da so drakonske določbe uredbe omiljene.

Tudi posl. Dimitrije Vujić je protestiral proti tej uredbi s trditvijo, da se seljaki samo odirajo, dočim se nobena banka ne kaznuje zaradi neplačevanja davkov.

Vladna večina je predlagano uredbo sprejela, naker je prišla v razpravo uredba o postopanju pri davčnih prestopkih.

Državni podtajnik Letica je izjavil, da je to poslednja uredba v smislu izvrševanja zakona za izenačenje neposrednih davkov in da predstavlja zadnjo reformo, ker stopi novi davčni zakon v veljavo že z novim letom.

Z 21. glasu proti 2 je bila sprejeta tudi ta uredba.

S tem je bil dnevi red današnje seje izčrpan. Na jutrišnji seji pride na vrsto proračun državnih dolgov.

Proračun ljubljanske mestne občine

Z ozirom na to, da proračun ljubljanske mestne občine za prihodnje leto še ni odobren, kakor tudi z ozirom na to, da bo zaradi tega nastopilo po novem letu na mestnem magistratu ex lex stanje, ugotavljamo na podlagi dobljenih informacij, da so te vesti netočne, ker je po tozadevnih zakonitih predpisih in uredbah za odobritev novega proračuna od občinskega sveta časa še 3 mesece do 31. marca, do pričetka državnega upravnega leta. Po obstoječih predpisih je namreč integralni del proračuna računski zaključek preteklega leta. Do sprejema novega občinskega proračuna se ima gospodariti v okviru starega proračuna, to se pravi, da se do 1. aprila bodočega leta avtomatično podaljšajo vse občinske davščine, ne da bi bil zato potreben kak sklep občinskega sveta. Vseled tega ne more biti govora o kakem ex lex stanju na mestnem magistratu po novem letu.

Beograjska raca

Zagreb, 21. dec. 6. Današnji »Jutarnji list« poroča, da je objavila režimska »Pravda« v Beogradu brzojavno poročilo o nekakšnem nakupu večine delnice podjetja »Tipografija«, ki izdaja »Jutarnji list«, »Obzor«, »Večer« in še nekatere liste. Po poročilu »Pravde« je večino delnice kupila skupina radikalnih poslancev. Beograjski list pristavlja, da je s tem prešlo tudi časopisje »Tipografije« v območje nove večinske skupine.

»Jutarnji list« zatrjuje, da je to čisto navadna laž in da v Zagrebu ni človeka, ki bi mogel nasesti taki raci režimskega lista.

Naša država in kultura

Piša nam ljubitelj knjig: Pred štirinajstimi dnevi sem naročil iz izdajstva več knjig, ki tehtajo 5 kg. Na te knjige znaša carina 50 par. To ni mnogo, kajne? A k tej carini sem moral plačati še statistične takse 4 pare, kaldermine 10 par, tehtarine 1 Din ali 10 Din, taksm 20 par, 20 Din, takse za ocarinjenje 5 Din, skupno 27,20 Din.

Carina znaša torej 50 par, raznovrstne doklade pa skoro 27 Din. Ali ni to divna skrb za kulturo?

Presenetljiv zaključek celovškega procesa

Izločitev Vicijeve afere, ki se bo obravnavala za sebe. — Koroški propagandni poleti nad Ljubljano

Celovec, 21. decembra. 6. Na snočni večerni razpravi, ki je trajala še do 21.15, je prišlo ponovno do hudega spopada med predsednikom senata in zagovornikom dr. Gürtlerjem, ki je predsednik zabil. Dr. Gürtlerju proti vprašanju na priče. Ko je dr. Gürtler proti takemu postopanju protestiral in ga označil za pristranskega, ga je sodni senat kaznoval z globo 60 šilingov. V nadaljnjem poteku razprave je dr. Gürtler zahteval za svojo klijenta Vicija, ki je italijan in ne znan nemškega jezika, naj se mu prizna pravica, ki mu gre po kazenskopravni redu ter naj se mu vse izpovedi priči in ves dosedanj potek razprave prevede v italijanski jezik. Sploh naj bi se vsa razprava odpravila, tako da bi bil Vici točno počen o vsem, kar se je govorilo in razpravljalo, zlasti pa, kaj so izpovedale posamezne priče in obtoženci. Končno je zahteval, da se namesti uradni stenograf, ker se je izkazalo, da se posamezne izpovedi protikolirajo napatno in netačno. Predsednik senata je zadnji zahtevi ugodil in odredil, da se na današnjo sejo pokličejo vladni stenografi, druge zahteve pa je odklonil.

Danes je bila razprava po skoraj celodnevem trajanju brez rezultata zaključena. Senat je odklonil izločitev Vicijevega slučaja iz celotnega procesa, dočim se bo proces proti ostalim obtožencem, v kolikor se nanaša na očitke glede neupravičene intervencije Durchschlaga in izsekavanja lesa, nadaljeval šele 28. t. m. Zdi se, da se je hotelo sodišče z izločitvijo Vicijevega slučaja izogniti nadaljnjim neprijetnostim in razkritjem, do katerih bi morali dovesti predlogi, ki jih je tekom današnjega dne stavil dr. Gürtler v dokaz resnice glede poverbe, odnosno izkovanja koroške želje blagajne s strani Schumyja in njegovih tovarišev.

Na današnji razpravi je dr. Gürtler ponovil svojo večerjšno zahtevo, naj se priznajo Viciju zakonite pravice ter prevede vsa razprava potom tolmača v italijanski jezik. Državni pravdnik je izjavil, da smatra to zahtevo dr. Gürtlerja za nekako obstrukcijo. Enakega naziranje je bil tudi predsednik senata, dr. Gürtler pa je vztrajal pri svoji za-

htevi, češ da bi sicer ne mogel dopustiti nadaljevanja nezakonite razprave. Sodni dvor je zato po daljšem posvetovanju ugodil tej zahtevi.

V nadaljnjem dokazovanju je dr. Gürtler izjavil, da je pismo Petra Axenna, ki zatrjuje, da je bil denar uporabljen v patriotske namene, falfifikat. Med drugim se naveda v tem pismu, da so bili s tem denarjem financirani trije poleti s aeroplani v Ljubljano in Zagreb, da so tam metali propagandne letake. Za vsak polet se je haje plačalo po 60.000 K. Ker to ni res, predlaga dr. Gürtler zaslivanje letalskega majorja Wilmana, ki je bil takrat poveljnik letalcev in je še danes poveljnik celovškega letališča. Predsednik je zopet hotel proglasiti razpravo za tajno, proti čemu pa je dr. Gürtler najodločneje protestiral ter zahteval, da se dopusti v javni razpravi dokaz resnice.

Nato sta bila zaslišana še Hütter in zastopnik Schumyja dr. Dörfinger, ki je moral na vprašanja dr. Gürtlerja napoved sam priznati, da ostopanje Schumyja ni bilo pravilno ter da je Schumy delal privatne kupčije brez vednosti želje vlade. Proti polodnevni se je sodni dvor umaknil k posvetovanju glede predlogov, ki jih je stavil dr. Gürtler. Po dolgem posvetovanju je sodišče objavilo sklep, da se Vicijev slučaj izloči iz celotnega procesa in da se naknadno zasljuje priče, ki jih je predlagala obramba. Ostali proces pa naj se nadaljuje. Dr. Gürtler je proti tej odločitvi protestiral in zahteval, naj se porota v nadaljevanje razprave sestane takoj po praznikih.

Na popoldanski razpravi so tudi ostali branitelji obtožencev protestirali proti izločitvi Vicijeve zadeve, toda sodišče je odklonilo vse njihove predloge. Ob 4. popoldne je bila razprava prekinjena in se bo nadaljevala šele 28. decembra, v kolikor se nanaša na Durchschlagovo zadevo in na zadevo izsekavanja gozdov. V javnosti se splošno sodi, da ima izločitev Vicijeve zadeve v glavnem namen, razbiti in zavleči vse proces do skrajnosti, tako da bi se afera kolikor mogoče potlačila.

Seja Narodne banke

Beograd, 21. dec. p. Glavni upravni odbor Narodne banke je imel danes plenarno sejo pod predsedstvom guvernerja Ignata Bajlonija. Seji so prisostvovali tudi ravnatelj bančnih podružnic, med drugimi iz Ljubljane g. Gregorič. Guverner Narodne banke je sporočil, da je prejel od guvernerja angleške banke sporočilo, da bo po novem letu posetil našo Narodno banko njegov pomočnik v svrhu pogajanj zaradi obsejstranskih emisijskih poslov.

Guverner Bajloni je poročal o delu za razdolžitev seljakov ter je izjavil, da bi se Narodna banka mogla pri tem angažirati, ako bi se to vprašanje pravilno in smotro ne rešilo.

Seja se jutri nadaljuje.

Zakon o veleposestvih

Beograd, 21. decembra p. Nocoj se je vršila seja vladne večine, ki je razpravljala o zakonskem načrtu glede veleposestev. Večina je sprejela predlog posl. dr. Sečurova, naj odkupna cena znaša 160-kratnik iznos čistega katastrskega dohodka. Istotako je bil sprejet predlog dr. Sečurova, da se ustanovi agrarna banka, ki bo urjevala agrarne odnose napram dobrovolicem.

Razveljavljena zaplemba

»Riječi«

Zagreb, 21. decembra 6. Pred dvema dnevi je bila zaplenjena »Riječ« zaradi članka, ki ga je prinela v prevodu iz »Near Easta« in zaradi beleške velikega angleškega publicista Steda v »Review of Reviews«. Sodišče je s sklepom od 20. decembra razveljavilo zaplembu.

Konferenca vojvodinskih radikalov

Subotica, 21. dec. n. Snoči se je tu vršila konferenca okrožnega odbora radikalne stranke, ki ji je predsedoval bivši minister dr. Zarko Miladinović. Zanimivo je, da na tej seji odbora ni nihče protestiral proti dr. Ivi Miliću, poslancu SDS, ki je bil izvoljen na radikalni listi, a je pozneje zapustil radikalno stranko in pristopil k SDS.

Odmev madžarske tihotapske afere v čl. parlamentu

Praga, 21. decembra. d. V zunanjem odboru zbornice je govoril večerj poslanec dr. Czech o madžarski tihotapski aferi v ozračju in izjavil, da spada ta tihotapska afera v isto kategorijo kot svojočasna afera v Monoštru. Afera je ponovno dokazala, da se Madžarska brez ozira na Društvo narodov stalno oborožuje ter slej kot prej ogroža evropski mir. Pomen te afere sega daleč preko interesnih sfer Avstrije in Madžarske, ker pomeni beogradizma Madžarska eno imed največjih nevarnosti v Evropi. Govornik je zahteval razčiščenje afere do zadnjih podrobnosti in predlagal, naj se pozove zunanji minister, da takoj po prevratu poroča v plenumu zbornice o tej zadevi. Po daljši debati je bil predlog sprejet s spremembo, da naj dr. Beneš poda zahtevano izjavo v odboru, ne pa v plenumu zbornice.

Nevarne plinske eksplozije v Londonu

London, 21. dec. g. Večera popoldne je eksplodirala v centralnem delu mesta plinska cev. Eksplozija je povzročila veliko škodo. Vso noč so se ponavljale manjše eksplozije. Štiristo družin je izpraznilo svetja stanovanja. Nekaj ljudi je na lastno odgovornost ostalo, da se bodo na raznih krajih nabirali pod cestnim tlakom večje množine plina, ki bodo vdre v kleti in od tam v stanovanja, kjer bi lahko ogrožale ljudi. Vsa okolica je zasmradana s plinom. Na cestnih svetilkah vise table z napisi, da je kajenje prepovedano. Posebno ogrožena je High Street, kjer se boje, da se poruši tamošnji največji hotel. Sedaj je izbruhnil oster preprij, kdo je kriv katastrofo. Ker valijo razne družbe odgovornost druga na drugo, bo zelo težko najti pravega krivca.

Kopališče „Tabor“

odprt o pred prazniki:

Sobota 22. t. m. ves dan od 8. ure zjutraj preko opoldne do 7. ure zvečer.

Nedelja 23. t. m. samo dopoldne od 7. ure do 12. ure dopoldne.

Ponedeljek 24. t. m. ves dan od 8. ure zjutraj preko opoldne do 7. ure zvečer.

15685a

Seja KDK

Zagreb, 21. decembra. 6. Danes popoldne ob 4. se je pričela plenarna seja poslovnega odbora KDK, za katero je vladalo velikega zanimanje. Trajala je do 8. zvečer. O seji se doznava, da je bila razprava izredno važna in da o njej ne bo izdan nikak komunik. Navzoči so bili vsi člani vodstva.

Predavanje posl. dr. Wilfana v Beogradu

Beograd, 21. dec. p. Nocoj je v novinarskem klubu predaval slovenske poslanec v rimskem parlamentu dr. Vilfan o manjšinskem vprašanju. Za njegovo predavanje je vladalo veliko zanimanje in se ga je udeležilo tudi večje število poslancev, politikov, diplomatov in raznih kulturnih delavcev. Dr. Vilfan je v svojem predavanju razpravljal načelno o manjšinskem problemu. Povdarjal je težke razmere narodnostnih manjšin v vseh državah, kakor tudi potrebo, da postopajo posamezne države napram svojim manjšinam vedno dobrohotno, ker se nasilna asimilacija manjšin ne more izvršiti. Asimilacijska politika ne prinaša nikomur koristi, temveč izvira nasprotno sovražstvo med narodi. Kot primer je navajal položaj manjšin, ki obstoje v Nemčiji. Zlasti pa je treba biti pozoren napram manjšinam, ki ne morejo škodovati državi in kjer so nacionalni elementi v veliki večini.

Odlikovanje pri policiji v Sloveniji

Beograd, 21. decembra. p. Podpisani je ukaz, s katerim so odlikovani z zlato svetiljo za državljanske zasluge okrajni nadzorniki varnostne straže v Ptuju Ivan Doričič, okr. nadzornik varnostne straže Fran Jeretič, agent beograjske komisarijata v Mariboru: genti Bežjak, Josip Rogina, Bogumil Stožir, okr. nadzorniki policije komisarji v Mariboru Josip Končič, Ljudevit Mohorič; policijska agenta v Celju Matija Čuk in Ivan Madon; višji stražniki v Mariboru: Andrej Gruden, Karel Pavšič, Jurij Cigoj, višji stražnik varnostne službe v Celju Anton Krstič, okr. nadzornik službe varnostne službe v Mariboru Ivan Kadunc, okr. nadzornik varnostne straže v Celju Peter Franc, okr. nadzornik varnostne straže v Mariboru Jakob Cotič, višji stražnik v Mariboru Fran Lukežič in Josip Ozmin; policijski agenti v Ljubljani: Ivan Podobnik, Matko Učič, Josip Hausman, Ivan Stenožič, višji stražniki v Ljubljani: Josip Butkovič, Josip Jazbec, Ciril Razpotnik, Gregor Rogel, Fran Tomše, Ivan Gee, Fran Grošelj; okr. nadzorniki v Ljubljani: Gvidon Pevec, Valentin Gradisek, Fran Razborsnik, Anton Rusjan, Rudolf Ogrič, Fran Krusič, Fran Prešern, Alojzij Serga, Anton Pavlovič, Josip Senčur, Fran Beničič, Peter Pavlovič, Marko Gerzinič, Bernard Poškar, Ivan Skale, Anton Zabukovec, Ivan Obreza, Anton Trlep in Fran Vrežar.

Poštni direktor, ki je kradel denarna pisma

Praga, 21. dec. g. Svoječasno so bila izropana tri denarna pisma, ki so bila odpovslana iz Prage v Bukarešo. Kljub preiskavi z zasebne strani, se ni posrečilo dobiti storilca, ker je policija sama povzročila težave pri iskanju. Policijski prefekt se je izgovarjal na polic. ravnanja, ta na državno pravdnika in pravdnik zopet na preiskovalnega sodnika. Po padcu Bratianove vlade je bil odstavljen tudi polic. prefekt in takoj nato je bilo mogoče ugotoviti, da je nekdo Joan Lazar, Bratianov pristač, ki je postal 26 let star poštni direktor, z drugim skrivcem Konstantinom Bolea, viš. poštnim uradnikom izropal iskana pisma. Lazar je dejanje priznal. V pismih je bilo dvakrat po 10.000 dolarjev in 50.000 Kš.

Pomlajevanje človeka

Zanimivo predavanje ZKD. Pod okriljem Zveze kulturnih društev je snoči predeval univ. profesor gosp. dr. Boris Zarnik iz Zagreba v kazinski dvorani o aktualnem problemu pomlajevanja človeka. Udeležba je bila prav odlična. Prisotni so bili zlasti mnogi zdravniki in profesorji. Predavatelj je s pomočjo skriptiranih slik znatno ponazoril dosežene eksperimente, ki se nanašajo na pomlajevanje. Navajal je vzroke staranja organizma in se dotaknil tudi znane Mechnikove teorije. Prešel je nato na Steinhageovo pomlajevalno metodo in na njegove eksperimente z morskim prašički in podganami. Podgana, ki je bila pred pomlajitvijo popolnoma apatična in ki ji je žela izpadala, je postala po eksperimentu živahna in je bila zopet spolno zmožna. Toda to je trajalo samo tri mesece. Drugačnometodo kot Steinhage je uporabil Rus dr. Voronov. Ta je novo spolno žlezo prenesel notom operacije na ono mesto, kjer se je nahajala stara. Izvršil je najprej poizkuse pri domaćih živalih, zlasti pri starih ovnih in bikih. Pozneje je pričel s poizkusi pri človeku. Pri teh operacijah je uporabil spolno žlezo mladega šimpanza. Posrečilo se mu je najprej, da je pomladil nekoga 73letnega starca iz ubožnice v Parizu, zatem nekoga Angleža. Tudi več Beograđanov je pomladil, ki so plačali za operacijo do 60.000 Din. Pomladitev pa je učinkovita najdalj tri leta in pol, potem pa se je pričelo rapidno propadanje. Dosežen je bil torej le trenutni uspeh.

Ob zaključku svojega predavanja je prof. Zarnik povdarjal, da je snloh veliko vprašanje, če more pomlajeni človek dati česa živeti negno pomplajeni. On sam je pripravljen o nasprotnem. Vse to pomlajevanje zato nima večjega pomena za človeštvo kot celoto. To pomlajevanje ni ono, ki ga opazuje biolog. Vsa človeka nosi v sebi neumrljivost. Če človek ustvarja otroke, vidi v njih samega sebe, mladega in čvrstega. To je prava pomladitev.

Za svojo popularno - znanstveno izvajanja je žel gosp. predavatelj najiskrenejše odobravanje in ZKD gre za sluzla, da je Ljubljano pradihila tako odličnega predavatelja, ki naj bi še večkrat prišel v našo sredo